

Інна СОКУР

*студентка Західноукраїнського
національного університету*

ВПЛИВ ГЛОБАЛЬНИХ ТЕНДЕНЦІЙ НА СТАЛІСТЬ ЕНЕРГЕТИЧНОГО СЕКТОРУ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ

Сучасний енергетичний сектор є ключовим сегментом глобальної економіки, який постійно знаходиться під впливом різноманітних факторів. Глобальні тенденції, які формуються на міжнародному рівні, мають значний вплив на сталість та розвиток цього сектору.

Згідно World Energy Outlook 2020 Міжнародного агентства енергетики [1], попит на енергію продовжує зростати, особливо в розвиваючихся країнах. Це створює великий тиск на енергетичний сектор для забезпечення стійкого та доступного енергопостачання.

Відповідно до Цілі сталого розвитку ООН № 7 [2], одним з головних завдань є забезпечення доступної та чистої енергії для всіх. Це вимагає переходу до відновлюваних джерел енергії та енергоефективних технологій.

Звіт IPCC "Глобальне потепління на 1,5°C" [3] підкреслює необхідність стрімкого зменшення викидів парникових газів для запобігання катастрофічним змінам клімату. Енергетичний сектор відіграє ключову роль у цьому процесі через перехід до низьковуглецевих технологій та відновлюваних джерел енергії.

За звітом "Глобальний перехід у сфері енергетики: Як інновації визначають наше майбутнє" Всесвітнього економічного форуму [4], інновації в сфері енергетики перетворюють традиційні моделі виробництва та споживання енергії. Це відкриває нові можливості для сталого розвитку та забезпечення енергетичної безпеки.

Зокрема, дивлячись на дані та висновки з вказаних джерел, ми можемо побачити, що однією з ключових тенденцій є стрімкий розвиток технологій в сфері відновлювальних джерел енергії [5]. Постійний розвиток сонячної та вітрової енергетики, а також зростання інтересу до гідроенергетики та інших джерел енергії створюють нові можливості для зменшення викидів та покращення сталості енергетичного сектору.

З іншого боку, зміна клімату та стрімкий розвиток технологій можуть становити значні виклики для енергетичного сектору. Збільшення частки відновлюваних джерел енергії може вимагати значних інвестицій у мережі та інфраструктуру для їх ефективного використання. Крім того, необхідно забезпечити стабільність енергопостачання та збалансувати виробництво енергії з її споживанням.

Усі ці аспекти підкреслюють необхідність системного підходу до вирішення проблем сучасного енергетичного сектору, а також важливість

досліджень та розвитку нових технологій для забезпечення сталості та ефективності енергетичної системи. Варто відзначити, що ці тенденції можуть виявитися як викликом, так і можливістю для енергетичного сектору, спонукаючи його до пошуку нових підходів та рішень.

Виклики для сталості енергетичного сектору.

1. Збільшення конкуренції та нестабільність цін на енергію: За рахунок швидкого розвитку альтернативних джерел енергії та зростання конкуренції на енергетичному ринку збільшується тиск на енергетичні компанії. Нестабільність цін на енергію може створювати виклики для планування та інвестування в енергетичну інфраструктуру.

2. Загрози для довкілля та здоров'я людини: Видобуток традиційних джерел енергії, таких як вугілля та нафта, продовжує мати негативний вплив на довкілля та здоров'я людини через викиди шкідливих речовин і викиди парникових газів.

3. Зміни в політичному середовищі та геополітичні ризики: Політичні конфлікти, санкції та геополітичні ризики можуть впливати на доступ до енергетичних ресурсів, транспортування енергії та інвестиції в енергетичну інфраструктуру.

4. Непередбачуваність ринкових умов та регулятивних змін: Зміни в ринкових умовах, такі як коливання попиту на енергію та зміни в регулюванні, можуть створювати непередбачуваність для енергетичних компаній і вимагати адаптації до нових умов.

Ці виклики вимагають від енергетичного сектору постійного моніторингу, інновацій та стратегічного управління, щоб забезпечити сталість та ефективність його розвитку.

Можливості для сталості енергетичного сектору:

1. Розвиток та впровадження нових технологій: Використання сонячної енергії, вітроенергетики та інших відновлюваних джерел енергії відкриває нові можливості для розвитку сталого енергетичного сектору. Технології сховищ енергії, такі як батареї та технології зберігання, дозволяють зберігати та використовувати енергію в ефективний спосіб.

2. Сприяння інноваціям та стимулювання інвестицій: Інвестування у чисті енергетичні технології та інновації допомагає знижувати викиди парникових газів та покращує стійкість енергетичного сектору до змін умов та вимог ринку.

3. Покращення енергоефективності та розвиток смарт-гридів: Впровадження енергоефективних технологій та розвиток смарт-гридів допомагає оптимізувати виробництво, передачу та споживання енергії, зменшуючи втрати та підвищуючи ефективність використання енергії.

4. Розвиток міжнародного співробітництва та створення глобальних енергетичних партнерств: Спільне вирішення глобальних енергетичних викликів

потребує міжнародної співпраці та створення партнерств між країнами та енергетичними компаніями. Це може сприяти обміну знаннями, технологіями та ресурсами для підтримки сталого розвитку енергетики.

Ці можливості відкривають шлях до створення більш стійкого, чистого та ефективного енергетичного сектору, який забезпечить енергетичну безпеку та сприятиме сталому розвитку глобальної економіки.

Глобальні тенденції в енергетичному секторі представляють собою не лише виклики, а й потенційні можливості для подальшого розвитку та вдосконалення. Нинішні виклики, такі як зміни клімату, зростаючий попит на енергію та нестабільність енергетичних ринків, вимагають інноваційних підходів та спільної дії всіх зацікавлених сторін.

Співпраця на міжнародному рівні важлива для розв'язання глобальних енергетичних проблем. Обмін знаннями, технологіями та ресурсами може сприяти розвитку ефективних та сталих енергетичних рішень. Важливо також враховувати різноманітні потреби та можливості різних країн та регіонів для забезпечення справедливого та ефективного енергетичного розвитку.

Інновації грають важливу роль у вирішенні енергетичних викликів. Розвиток нових технологій, таких як відновлювана енергія, енергоефективність та сховища енергії, може допомогти зменшити викиди та забезпечити сталість енергетичного сектору. Підтримка інновацій та сприяння їх впровадженню є ключовими завданнями для забезпечення енергетичної безпеки та сталого розвитку.

Узагальнюючи, енергетичний сектор має великий потенціал для вирішення глобальних викликів, але це вимагає спільних зусиль, інноваційних підходів та міжнародної співпраці. Забезпечення сталості та ефективності енергетичного сектору є важливою умовою для досягнення сталого розвитку суспільства.

Список використаних джерел:

1. *International Energy Agency. (2020). World Energy Outlook 2020. Paris: IEA.*
2. *United Nations. (2019). Sustainable Development Goal 7: Affordable and Clean Energy. New York: UN.*
3. *IPCC. (2018). Global Warming of 1.5°C. Geneva: IPCC.*
4. *World Economic Forum. (2021). The Global Energy Transition: How Innovation is Shaping Our Future. Davos: WEF.*
5. *Дороніна І. І. Трансформація енергетичного сектору ЄС та України: відновлювальні джерела енергії. Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України. 2019. №4. С. 122-129.*
6. *Ліщинський, І. О. (2018). Концептуальний мейнстрим регіонального зростання. Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії, (6), 46-50.*